

Protocol geheimhouding en beslotenheid

De raad van de gemeente Westerkwartier,

Gelezen het voorstel van het Presidium over aanpassen Protocol geheimhouding en beslotenheid van 25 mei 2023,

Gelet op artikel 110 van de Grondwet, artikel 2:5 van de Algemene wet Bestuursrecht, artikel 5.1 van de Wet Open Overheid, artikel 23, 86, 87, 88, 89, 169 en 180 van de Gemeentewet en artikel 272 van het Wetboek van Strafrecht;

Besluit:

- 1) Aanpassen en vaststellen van het Protocol geheimhouding en beslotenheid
- 2) Het Protocol geheimhouding, beslotenheid en vertrouwelijkheid versie 22 april 2020 in te trekken.

Protocol geheimhouding

Aanleiding

In veel Nederlandse gemeenten zijn spelregels opgesteld, hoe ambtelijke organisatie, college en gemeenteraad met elkaar omgaan als het gaat om het beschikbaar stellen en delen van informatie. Om dit uit te lijnen zijn een aantal richtlijnen opgesteld hoe om te gaan met geheimhouding en vertrouwelijkheid op stukken, besloten raadsvergaderingen en overige besloten bijeenkomsten. Op 1 april 2023 is er een nieuw hoofdstuk 'hoofdstuk Va' in de gemeentewet opgenomen inzake geheimhouding en hiermee komen de artikelen 25, 55 en 86 te vervallen. Gekozen is de geheimhouding niet langer per gemeentelijk bestuursorgaan apart in de wet te beschrijven wat diens bevoegdheden zijn. In plaats daarvan is er één centraal geheimhoudingshoofdstuk.

Actieve openbaarmaking is het uitgangspunt. Toch kan het opleggen van geheimhouding soms ook nodig zijn (bijvoorbeeld wanneer de economische belangen van de gemeente geschaad zouden worden door actieve openbaarmaking). En hier ontstaat een 'dilemma'. Immers het opleggen van geheimhouding kan vanuit een (bedrijfs-)economisch perspectief in het belang zijn van de gemeente maar tegelijkertijd kan het ook een beperking betekenen voor de kaderstellende en controlerende rol van de raad. Zolang geheimhouding is opgelegd, is een openbaar debat immers niet mogelijk over deze informatie.

Tegen de achtergrond waarbij het uitgangspunt 'openbaarheid' tenzij is, is het voor de gemeente belangrijk dat de afweging tussen openbaarheid en geheimhouding zorgvuldig wordt gemaakt. Helderheid over de juridische kaders en lokale spelregels is daarbij essentieel.

Algemeen

1. Openbaarheid is het uitgangspunt en een groot goed in het openbaar bestuur. Geheimhouding wordt slechts in uitzonderlijke gevallen opgelegd.
2. Geheimhouding kan worden opgelegd op stukken. Voor schriftelijke informatie geldt dat geheimhouding moet worden opgelegd, mondelinge informatie tijdens een besloten raadsvergadering rust vanaf 1 april 2023 van rechtswege geheimhouding.
3. Geheimhouding moet zijn genormeerd aan de hand van de weigeringsgronden van de Wet openbaarheid van bestuur, genoemd in artikel 5.1 van de WOO.
4. Als het college gebruikmaakt van zijn bevoegdheid artikel 87 Gemeentewet om geheimhouding op te leggen, dan wordt voor de betreffende stukken, op het verhandelde tijdens een vergadering en op besluitenlijsten in overeenstemming met de terminologie van de Gemeentewet, altijd de kwalificatie 'geheim' gebruikt.
5. Schending van de geheimhoudingsplicht is strafbaar gesteld in artikel 272 van het Wetboek van Strafrecht.
6. Geheimhouding geldt voor degenen die bij de behandeling aanwezig waren en voor hen die kennis van de stukken dragen.
7. De burgemeester heeft de mogelijkheid en bevoegdheid om conform artikel 88 gemeentewet informatie te verstrekken waar geheimhouding is over opgelegd aan de gemeenteraad, collegeleden, rekenkamercommissie en commissieleden bedoeld in hoofdstuk V gemeentewet.

Geheimhouding op stukken

1. Van de geheimhouding op stukken wordt melding gemaakt door het plaatsen van een stempel op de voorpagina en de volgende pagina's. Bij digitale stukken wordt dit op het digitale exemplaar

- kenbaar gemaakt (zowel in de benaming van het document als op de pagina's in het document zelf).
2. De geheime stukken worden digitaal verstrekt aan raadsleden beveiligd of achter een slotje.
 3. Elk besluit van het college tot het opleggen van geheimhouding ten aanzien van stukken die het aan de raad overlegt, gaat vergezeld van een gemotiveerd raadsvoorstel en ontwerpraadsbesluit tot bekrachtiging van de geheimhouding in de eerstvolgende vergadering van de raad.
 4. *Dit punt is komen te vervallen.*
 5. Als de raad de geheimhouding bekrachtigt door middel van een raadsbesluit geldt de geheimhoudingsplicht tot dat de raad deze opheft. Het college kan daartoe een voorstel doen. Ook kan een raadslid middels een initiatiefvoorstel de raad voorstellen de geheimhouding op te heffen.
 6. Van door de gemeenteraad bekrachtigde besluiten tot geheimhouding wordt door de griffie een register bijgehouden. De griffie legt jaarlijks het register voor aan de raad zo nodig voorzien van een advies van het college m.b.t. het opheffen van de geheimhouding.

Besloten raadsvergadering

1. De oproep voor een besloten vergadering wordt door de voorzitter verzonden aan de leden van de raad. Het Presidium of in spoedeisende gevallen de voorzitter, stelt de agenda op voor een besloten vergadering.
2. De documenten van de besloten raadsvergadering staan op het besloten gedeelte van het raads- en bestuursinformatiesysteem.
3. De vergadering van de raad begint altijd openbaar! Het verzoek om een besloten vergadering wordt in de openbaarheid gedaan.
4. De deuren worden gesloten als ten minste 1/5 deel van de leden daarom verzoekt of als de voorzitter het nodig oordeelt.
5. In dat geval moeten in ieder geval de in de vergadering aanwezige belangstellenden en de pers de vergaderzaal verlaten. Collegeleden en/of ambtenaren kunnen, dat is ter beoordeling aan de raad of raadscommissie, zitten blijven.
6. In beslotenheid kan diegene, die een verzoek om beslotenheid heeft gedaan, dit toelichten.
7. Vervolgens beslist de raad of er in beslotenheid wordt vergaderd.
8. Wordt besloten tot een vergadering in beslotenheid, dan blijven de deuren dicht tot hetgeen in beslotenheid moet worden besproken is afgehandeld.
9. *Dit punt is komen te vervallen.*
10. De besluitenlijst wordt zo spoedig mogelijk in een besloten raadsvergadering aangeboden en vastgesteld. Tijdens deze besloten raadsvergadering neemt de raad een besluit over het al dan niet openbaar maken van de besluitenlijst van de besloten vergadering. De besluitenlijst wordt door de voorzitter en griffier ondertekend.

Overige besloten bijeenkomsten

1. Als het college buiten het formele kader van de raadsvergadering om in beslotenheid wil overleggen met de gemeenteraad, of als de raad dat zelf wil, kan worden gekozen voor een andere overlegvorm.
2. Het college en/of de raad is terughoudend in de organisatie van dergelijke besloten bijeenkomsten aangezien openbaarheid uitgangspunt is. Een dergelijke besloten bijeenkomst zal in principe slechts worden gehouden indien voldaan wordt aan de uitzonderingsgronden die in de Wet Open Overheid (artikel 5.1) zijn aangegeven.
3. Het college en/of de raad kan echter ook menen dat een dergelijke besloten bijeenkomst op andere gronden gewenst is, zoals bij vooraankondiging van collegebesluiten met grote maatschappelijke impact en bepaalde technische beraden.

*Aldus besloten in de openbare vergadering
van de raad van de gemeente Westerkwartier, d.d. 14 juni 2023*

*A. van der Tuuk,
Voorzitter*

*O.E. de Vries,
Griffier*